

"ענף ההיי-טק שרוי בזמנים לא קלים"

המדען הראשי במשרד התמ"ת, אבי חסון, משוחח עם אנשים ומחשבים על הבעיות והאתגרים שיש לענף ההיי-טק המקומי ועל והאמצעים שהוא מציע כדי להקל על הענף ♦ למרות הכל, דעתו של חסון על הענף היא חיובית ♦ מצהיר: "נממש תוכנית תלת-שלבית למימון סטארט-אפים בשלב הראשוני, בגובה 100 מיליון שקלים לשנה בשלוש השנים הבאות"

בסיכון, בהשקעה בחברת היי-טק, המשקיעים הפרטיים חוששים פחות מההשקעה. השקעה של הממשלה במו"פ משדרת אמון בענף ומקילה על גיוס הון".

ניצד עושים זאת?

"תקציב המדען הראשי בעייתי זה זמן רב, ויש דרכים שונות להביא לפתרון ארוך טווח של הסוגיה. אחת הדרכים היא להצמיד את תקציב המדען הראשי לתל"ג. נקבע תקציב שהוא אחוז מסוים של התל"ג, שהיקפו ייקבע במו"מ עם האוצר. בדרך זו התקציב יעלה אם התל"ג עולה, ולהפך. שיטה זו תשים קץ למו"מ השנתי, תבטל את הצורך בתקציבים משלימים באמצע השנה ותצמיד את גובה התקציב לביצועים הכלכליים של ישראל.

"בנוסף, אנחנו עובדים כעת על מימוש תוכנית תלת-שלבית לטיפול במימון סטארט-אפים בשלב הראשוני. בשלב הראשון, נציג חוק אנג'לים משודרג, שיהיה אטרקטיבי יותר למשקיעים. בשלב השני, אנו מקימים קרן חדשה לחברות הזנק בשלב הראשוני, בגובה 100 מיליון שקלים לשנה בשלוש השנים הבאות. בשלב השלישי, אנו בשלבי הסיום של ארגון מחדש של תוכנית החממות הטכנולוגיות. הרפורמה תוחמת בזמן את תקופת ניהולו של הזכיון הפרטי את החממה ומודדת אותו על סמך ביצועים. מטרתה להביא ליעול מנגנון החממות, לשירות טוב יותר לסטארט-אפים הנבחרים, לטיוב מרבי של ביצועיהם ובסופו של דבר - להצלחה של אחוז גבוה מהם.

"עכשיו קשה

לגייס כסף, בעתיד

יהיו פחות בעיות

בתחום זה, כי יש

לנו מה להציע

למשקיעים. אנחנו

מרכז של חדשנות

ידוע ונחשב. עלינו

להיאבק בעת

הזאת כדי לשמר

את מעמדנו

המוביל בעולם

ההיי-טק"

ההיי-טק הביא ברכה רבה לכלכלה המקומית, אך לצד הדבש יש גם עוקץ:

הוא הרחיב את הפערים החברתיים והגדיל את פערי השכר.

"נכון, אך מדובר בבעיה חברתית. אנחנו, בלשכת המדען הראשי, מודעים היטב לסוגיה ויש לנו תוכנית לממן את השדרוג הטכנולוגי של חברות מהתעשייה המסורתית. בדרך זו חברות אלה תהיינה מסוגלות לייצר מוצרים בעלי איכות גבוהה יותר, בעלויות נמוכות יותר, כך שיהיה אפשר למכור אותם במחירים גבוהים יותר ובמתח רווחים גבוה הרבה יותר. הרווח הגבוה יותר יאפשר שכר גבוה יותר לעובדיהן. להערכתנו, זו אחת הדרכים כדי להביא לצמצום פערי השכר בין עובדים בענפים טכנולוגיים וכאלו שעובדים בתעשיות מסורתיות".

עם סגירת הגיליון נודע כי משרד האוצר יעביר 120 מיליון שקלים לתקציב לשכת המדען הראשי. מרבית הכסף יופנה לתוכנית ה-seed, בהתאם לתוכנית המשותפת של משרד האוצר והמדען הראשי.

"ענף ההיי-טק שרוי בזמנים לא קלים, אולם מצבו של הענף איתן ומוצק. בעיותיו הן חיצוניות ולא פנימיות. יש לנו היכולות להמשיך ולפתח טכנולוגיות חדשות, יש לנו התשתית הפיזית והאנושית לשם כך. אני רואה את בעיות הענף כבנות חלוף", כך אמר לאנשים ומחשבים

אבי חסון, המדען הראשי במשרד התמ"ת.

בגלל המשבר הפיננסי, קרנות ההון סיכון המקומיות מתקשות לגייס אותם היקפי כספים שהיו רגילות לגייס בעבר. ב-2011 הצליחו הקרנות לגייס 796 מיליון דולרים, והשנה הסכום צפוי להיות דומה. זאת לעומת נתון הבא מפי מנהלי הקרנות, שלפיו הם זקוקים לסכום של 1.2-1.5 מיליארד דולרים כדי לממן את הענף בישראל.

בתקופה של משבר, כפי שיש

מצפה לסיוע ממשלתי, אך זו ממילא מצמצמת את הוצאותיה ואינה מסייעת. בתקופה שכזו, חשיבותה של לשכת המדען הראשי לענף ההיי-טק המקומי - גדלה. הלשכה היא האמצעי העיקרי שיש לממשלה להעביר סיוע באמצעות מענקים לענף.

"עכשיו הייצוא יורד, בעתיד הוא יעלה, כי יש לנו מוצרים ושירותים שהשוק העולמי מעוניין בהם", אומר חסון. "עכשיו קשה לגייס כסף, בעתיד יהיו פחות בעיות בתחום זה, כי יש לנו מה להציע למשקיעים. אנחנו מרכז של חדשנות ידוע ונחשב. עלינו להיאבק בעת הזאת כדי לשמר את מעמדנו המוביל בעולם ההיי-טק".

איך עושים את זה כשיש מצוקה כספית? הרי התקציב זעיר לעומת תקציב ענקיות ה-IT העולמיות.

"התקציב של לשכת המדען הראשי אינו גדול, השנה הוא עמד על 1.3 מיליארד שקלים. בחישוב ריאלי מדובר בכ-60% בלבד מגובה התקציב לפני עשור, וזאת למרות העובדה שהענף גדל בצורה משמעותית והצרכים המימוניים גדלו איתו. השנה היו לנו בקשות לסיוע כספי בסך 6.5 מיליארד שקלים - פי 5 ממה שאנחנו מסוגלים לתת. אני יודע שהממשלה מקצצת בהוצאות, אך מדגיש שכל דולר שמושקע באמצעות המדען הראשי מחולל השקעות של עוד שני דולרים מהמגזר הפרטי, וכל דולר שמושקע בהיי-טק מכפיל את ההשקעה פי 5-10 במושגי תל"ג.

"ישראל משקיעה במו"פ פחות ממדינות מערביות אחרות, למרות העובדה שהחלק היחסי בתל"ג של תעשיות ההיי-טק בישראל גבוה יותר מהן. הסיוע הממשלתי לענף חשוב מאוד. כל העיקרון של הסיוע הממשלתי במו"פ הוא בחלוקת הסיכון: כשהממשלה מוכנה ליטול חלק